

บทที่ 1

บทนำ

ปัญหาและที่มาของการศึกษา

ในปัจจุบัน สังคมให้ความสำคัญ กับการแข่งขันของข่าวสารมากขึ้น เห็นได้จากการเติบโตของรายการข่าวผ่านช่องทางต่างๆ ทั้งสื่อกระแสหลัก สื่อกระแสรอง รวมถึงสื่อทางเลือกหรือสื่อสังคมออนไลน์ในปัจจุบันด้วย ทำให้ประชาชน มีโอกาสในการรับข่าวสารหลายช่องทางมากขึ้น แต่ปฏิเสธยากว่าสื่อหลัก อย่างโทรทัศน์ ยังมีบทบาทและอิทธิพลต่อสังคมอยู่ไม่น้อย

สื่อที่ได้รับความนิยมและเข้าถึงประชาชนมากที่สุดในสังคมไทย คือสื่อโทรทัศน์ เพราะคนไทยส่วนใหญ่อ่านหนังสือน้อย แต่จะชอบดูหรือชอบฟังมากกว่า ประชาชนส่วนมากจะดูข่าวโทรทัศน์ เพราะเห็นว่าโทรทัศน์สามารถให้ข้อมูลที่มืออยู่รอบตัว และทำให้ทราบประเด็นข่าวที่น่าสนใจ ประกอบกับคุณลักษณะของโทรทัศน์ที่ให้ทั้งภาพและเสียงอย่างชัดเจน ซึ่งทำให้เกิดความน่าเชื่อถือในเหตุการณ์ต่างๆมากขึ้น โทรทัศน์จึงเป็นสื่อมวลชนที่ประชาชนให้ความสนใจมากที่สุด เพราะมีภาพและเสียงเคลื่อนไหวสมจริง นำมาให้ชมถึงภายในบ้าน ทำให้มีความเป็นกันเอง และใกล้ชิดผู้ชม และด้วยคุณลักษณะที่รวมเอาสื่อมวลชน 3 ประเภทเข้าด้วยกันคือวิทยุ หนังสือพิมพ์ และภาพยนตร์ทำให้สื่อโทรทัศน์ ได้เปรียบสื่อมวลชนอื่นและเป็นที่ต้องการของผู้ผลิตสื่อในทุกด้านไม่ว่าจะเป็นการนำเสนอข่าวสารและความบันเทิง (จิรยุทธ ปรีชัช, 2555 อ้างถึงใน อังธิดา ลิ้มปีปัทมปาณี, 2547) ความต้องการที่จะรับรู้เรื่องราวข่าวสารต่าง ๆ ที่เกิดรอบตัว โดยเฉพาะสิ่งที่อาจจะกระทบกระเทือนถึงการดำเนินชีวิตมนุษย์ในแง่ใดแง่หนึ่ง ทำให้มนุษย์ต้องการคนที่ทำหน้าที่เฝ้ายาม คอยสอดส่องดูแล และรายงานเรื่องราวให้ทราบตามความเป็นจริงอย่างตรงไปตรงมาในลักษณะการนำเสนอรายการข่าวทางโทรทัศน์ นอกเหนือไปจากการนำเสนอข่าวทางหนังสือพิมพ์หรือทางวิทยุกระจายเสียง ประกอบกับโทรทัศน์เป็นสื่อที่นำข่าวสารเหตุการณ์สำคัญต่างๆที่เกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอกประเทศ ตลอดจนเหตุการณ์สำคัญๆ ของโลกมาสู่สายตาและหูของผู้ชมจำนวนมาก ภาพและเสียงที่ผู้ชมได้เห็นและได้ยินเสียงจริงๆ สร้างความน่าเชื่อถือให้กับโทรทัศน์มาก ก่อให้เกิดความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ในที่นี้หมายถึงประชาชนมีความรู้สึก มีประสบการณ์ร่วมกัน ได้รู้ได้ฟังสิ่งเดียวกัน ในเวลาเดียวกัน (จิรยุทธ ปรีชัช, 2555 อ้างถึง ศุภรัศมี จิตติกุลเจริญ, 2543)

ในปัจจุบันสังคมเป็นสังคมแห่งข่าวสาร ซึ่งข่าวมีการนำเสนออย่างรวดเร็วและเป็นที่ยอมรับ โดยเฉพาะหากผ่านสื่อมวลชนที่น่าเชื่อถือ ประชาชนจะมีความตื่นตัวในการรับรู้เพราะเห็นว่าเป็นเรื่องใกล้ตัว และหากทราบข่าวสารก่อน ก็จะเป็นผู้ได้เปรียบ

ยุคปัจจุบัน รายการข่าวโทรทัศน์ได้เข้ามาสู่ยุคของการเป็นอุตสาหกรรมอย่างเต็มที่แล้ว มีการลงทุนมหาศาล มีการแข่งขันทางธุรกิจสูงมาก ข่าวโทรทัศน์ไม่เป็นเพียงของคั่นเวลาอย่างสมัยก่อน แต่เป็นรายการที่ทุกสถานีต้องผลิตให้ได้มาตรฐาน เช่นเดียวกับรายการประเภทอื่นๆ (คณะกรรมการกลุ่มผลิตชุดวิชา การสร้างสรรค์รายการโทรทัศน์, 2552, หน้า 29)

เมื่อข่าว ได้กลายเป็นรายการ การเสนอข่าวทางโทรทัศน์ ก็จะมีเวลานำเสนอมากขึ้น มีการใช้ศาสตร์ ศิลป์ และเทคโนโลยีต่าง ๆ มาใช้อย่างเต็มรูปแบบ

จะเห็นได้ว่าโทรทัศน์ฟรีทีวี ที่ยังประกอบธุรกิจที่แสวงหากำไร ไม่ว่าจะ เป็นช่องสาม ทำ เจ็ด เก้า ต่างแข่งขันการนำเสนอข่าวกันอย่างรุนแรง “ปัจจุบันรายการข่าวโทรทัศน์มีการแข่งขันที่สูง เนื่องจากสถานีโทรทัศน์ต้องการส่วนแบ่งการตลาดและรายได้จากโฆษณา ดังนั้น สถานีโทรทัศน์ต่าง ๆ จึงต้องแข่งขันกับธุรกิจการให้บริการโฆษณาและข้อมูลข่าวสารในรูปแบบอื่นๆ และธุรกิจโทรทัศน์ด้วยตนเอง โดยจะต้องแข่งขันกันนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่มีคุณภาพ ถูกต้อง รวดเร็ว และสามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคในยุคปัจจุบันได้” (สุนทร สกลวิสูตร, 2553) ช่วงเวลาที่สถานีนำเสนอข่าวไม่ใช่เป็นเฉพาะในช่วงเย็นและค่ำ (ไพรม์ไทม์) ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ผู้ชมมากที่สุด เท่านั้น โดยเราจะเห็นได้ว่าข่าวในปัจจุบันของฟรีทีวีเหล่านี้เริ่มออกอากาศตั้งแต่ช่วงเช้า สาย เทียง บ่าย เย็น ค่ำ ดึก เมื่อมีคู่แข่งมากขึ้นทั้งหน้าใหม่และหน้าเก่า ทำให้สถานีโทรทัศน์สี่กองทัพบกช่อง 7 ต้องมีการปรับตัว และพัฒนารูปแบบ เนื้อหาการนำเสนอให้ตรงใจผู้ชมมากที่สุด

เช่นเดียวกับรายการสนามข่าวเสาร์-อาทิตย์ ซึ่งเป็นรายการข่าวทางสถานีโทรทัศน์สี่กองทัพบกช่อง 7 ออกอากาศทุกวันเสาร์ และอาทิตย์ เวลา 22.20-22.40 น. (หลังละครค่ำ โดยประมาณ) ออกอากาศครั้งแรก วันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ.2557

โดยรูปแบบรายการเป็นรายการเล่าข่าว กึ่งอ่าน มีผู้ดำเนินรายการ อ่านข่าวหลัก และโยนรายงานพิเศษ หรือสื่อบข่าวนในแต่ละช่วงรายการ แต่จุดเด่นคือเน้นการรายงานข่าว ของผู้สื่อข่าวภาคสนาม และผู้ดำเนินรายการ ที่ลงพื้นที่ทำข่าวด้วยตัวเอง โดยใช้คำว่า ลงสนามข่าว ทั้งผู้สื่อข่าว และตัวผู้ดำเนินรายการ เพื่อสร้างเอกลักษณ์ ความน่าเชื่อถือให้กับข่าว ผู้ดำเนินรายการหลัก คือนายณัฐพงษ์ มุอำหมัด นายเจษฎา อุปนิ และนางสาวศจี วงศ์อำไพ

ดังนั้นเพื่อให้สามารถแข่งขันตลาดโทรทัศน์ในปัจจุบันได้ โดยเฉพาะช่วงเวลาที่รายการ ออกอากาศ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจ ที่จะศึกษาถึงความพึงพอใจ และความคิดเห็น ของผู้ชม ต่อ รายการสนามข่าวเสาร์-อาทิตย์ ทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 เพื่อนำไปปรับใช้ให้ สอดคล้องกับรูปแบบรายการ และความพึงพอใจ ของผู้ชมในอนาคตด้วย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ชมที่มีผลต่อรายการสนามข่าวเสาร์- อาทิตย์ ในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ชมที่มีผลต่อรายการสนามข่าวเสาร์-อาทิตย์ ในเขต กรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ลักษณะทางประชากรศาสตร์กับความพึงพอใจของผู้ชมรายการ สนามข่าวเสาร์-อาทิตย์ ทางสถานีโทรทัศน์ กองทัพบกช่อง 7 ของผู้ชมในเขตกรุงเทพมหานคร
4. เพื่อศึกษาความคิดเห็น ของผู้ชมรายการสนามข่าวเสาร์-อาทิตย์ ทางสถานีโทรทัศน์ กองทัพบกช่อง 7 ในเขตกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานข้อ 1 : ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ที่แตกต่างกัน ของผู้ชมในเขตกรุงเทพมหานคร มีความพึงพอใจ ต่อรายการ สนามข่าวเสาร์-อาทิตย์ แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อ 2 : ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ที่แตกต่างกัน ของผู้ชมในเขตกรุงเทพมหานคร มีผลต่อความคิดเห็น ต่อรายการ สนามข่าวเสาร์-อาทิตย์ แตกต่างกัน

ขอบเขตงานวิจัย

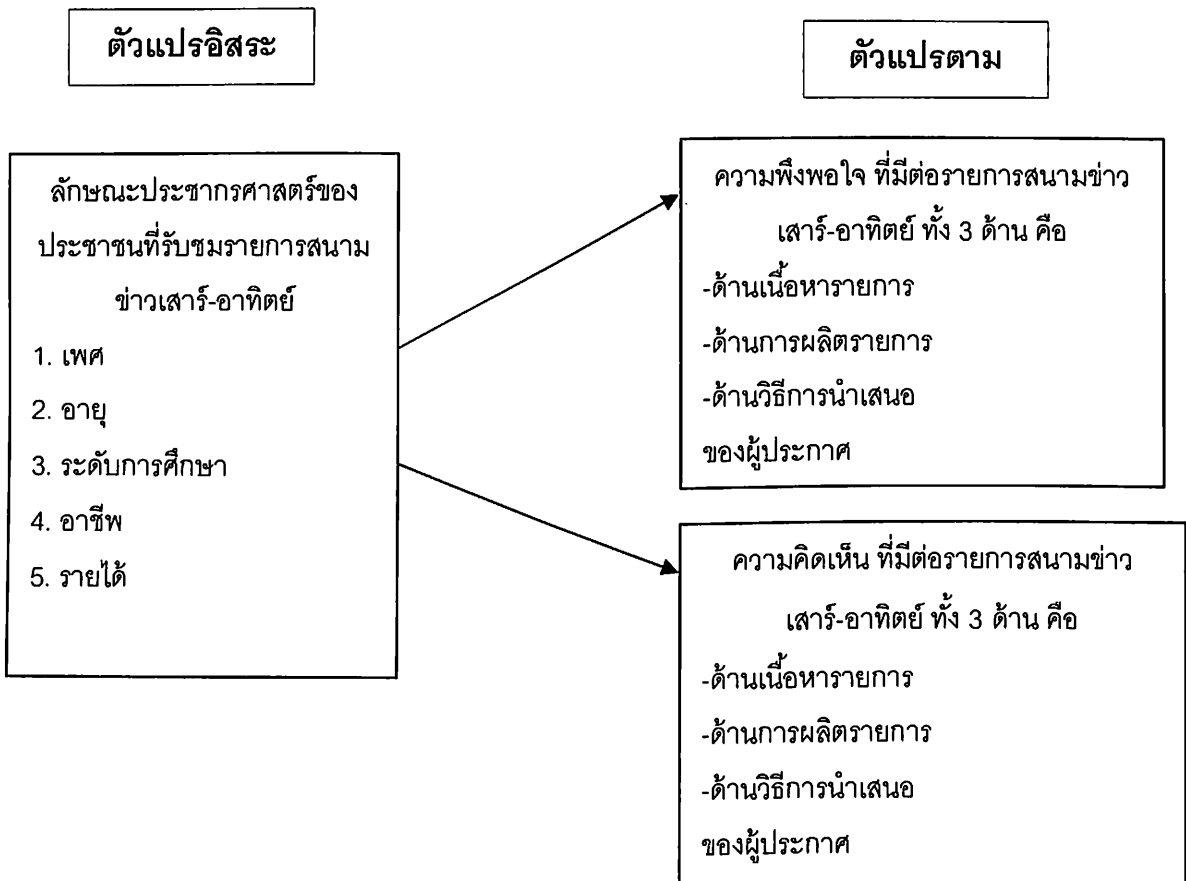
1. ขอบเขตด้านตัวแปร

ในงานวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจ และความคิดเห็น ของผู้ชม ต่อรายการสนามข่าว เสาร์-อาทิตย์ ทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7” ได้มีการกำหนดตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ดังนี้

2.ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ประชากรที่ทำการศึกษาคือ ประชาชนทั่วไปที่เปิดรับชมรายการสนามข่าวเสาร์-อาทิตย์ในเขตกรุงเทพมหานคร หาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาโรยามาเน่ (Taro Yamane) อ้างถึงใน ธานินทร์ ศิลป์จารุ (2557, หน้า 45-46) ได้กลุ่มตัวอย่าง 400 คน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบที่ 1.1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

จากกรอบแนวคิดงานวิจัย แสดงความสัมพันธ์ระหว่างด้วยตัวแปรอิสระ ซึ่งได้แก่ ลักษณะประชากรศาสตร์ของประชาชนที่รับชมรายการสนามข่าวเสาร์-อาทิตย์ กับตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจ ที่มีต่อรายการรายการสนามข่าวเสาร์-อาทิตย์ ทั้ง 3 ด้าน คือ เนื้อหารายการ / การผลิตรายการ/ วิธีการนำเสนอ และความคิดเห็น ต่อรายการสนามข่าวเสาร์-อาทิตย์ ทั้ง 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านเนื้อหา การผลิตรายการ และวิธีการ นำเสนอ คือ ด้านเนื้อหา / การผลิตรายการ / วิธีการนำเสนอ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ความรู้ที่ได้จากการศึกษาวิจัย ทำให้ทราบถึงความพึงพอใจต่อรายการสนามข่าวเสาร์-อาทิตย์ ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร
2. ความรู้และผลการศึกษาจากความคิดเห็นของผู้ชมรายการสนามข่าวเสาร์-อาทิตย์ ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร สามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนารายการ
3. ทำให้ทราบถึงความแตกต่างของความพึงพอใจ ต่อรายการสนามข่าวเสาร์-อาทิตย์ ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามลักษณะทางประชากรศาสตร์
4. ทำให้ทราบถึงความแตกต่างของความคิดเห็นต่อรายการสนามข่าวเสาร์-อาทิตย์ ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามลักษณะทางประชากรศาสตร์

นิยามศัพท์เฉพาะ

รายการสนามข่าวเสาร์-อาทิตย์ หมายถึง รายการที่นำเสนอข่าว ผ่านทางสถานีโทรทัศน์ สีกองทัพบกช่อง 7 ออกอากาศ ทุกวันเสาร์ และอาทิตย์ เวลา 22.20 – 22.40 น.โดยประมาณ

ผู้ชม หมายถึง ประชาชนในกรุงเทพมหานครที่ดูรายการสนามข่าว เสาร์-อาทิตย์ ทาง สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง

ความพึงพอใจ หมายถึง เหตุที่ทำให้ผู้รับชมรายการสนามข่าวเสาร์-อาทิตย์ ในเขต กรุงเทพมหานคร แล้วตรงกับความต้องการของตน ในที่นี้หมายถึงความพึงพอใจ 3 ด้าน ได้แก่ เนื้อหารายการ การผลิตรายการ และวิธีการนำเสนอของผู้ประกาศ

ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกด้านความรู้สึกของผู้ชมที่มีต่อรายการสนามข่าว เสาร์-อาทิตย์ ในด้านเนื้อหาข่าว ด้านการผลิตรายการ และด้านวิธีการนำเสนอของผู้ประกาศ

ลักษณะทางประชากรศาสตร์ หมายถึง คุณสมบัติ หรือลักษณะเฉพาะของบุคคล ที่แตกต่างกัน ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ การศึกษา ศาสนา สถานภาพ เป็นต้น ที่มีต่อรายการสนามข่าวเสาร์-อาทิตย์